

پرسش نامه دوّمین مرحله

دوره غیرحضوری

کتاب شریف صحیفہ سجادیہ

دعا ۱۴

معاونت آموزشی تربیتی جامعه‌الزهراء سلام الله علیها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

«باسم‌هه تعالیٰ»

امام خمینی رحمة الله عليه:

صحیفه کامله سجادیه، نمونه کامل قرآن صاعد است و از بزرگترین مناجات عرفانی در خلوتگاه
انس است که دست ما کوتاه از نیل به برکات آن است.

صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۲۰۹

منبع: صحیفه سجادیه

دعای ۹ تا ۱۴

اداره قرآن و حدیث وابسته به اداره کل تربیتی معاونت آموزشی تربیتی جامعه‌الزهراء سلام الله علیها در
راستای ترویج و انس طلب با صحیفه سجادیه و با هدف ترویج فرهنگ غنی اهل بیت علیهم السلام
و حرکت در جهت رفع مهجوریت از متون ارزشمند روایی، دوره غیرحضوری صحیفه خوانی با
عنوان «قرآن ناطق» را برگزار می‌نماید.

آینه نامه

لذا توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده باشد.
۲. پاسخ ها در برگه ۵۴ و با مشخصات کامل (نام و نام خانوادگی، نام پدر، کدملی، کد تحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.

مهلت تحويل پاسخنامه:

مهلت تحويل پاسخنامه: ۱۳۹۷/۹/۲۰

روش تحويل پاسخنامه

✓ طلاب حضوری:

تحویل به ساختمان شهید بهشتی، طبقه همکف، سرای ثقلین؛

✓ طلاب غیر حضوری:

ارسال پاسخنامه تایپ شده یا pdf به پست الکترونیکی اداره قرآن و حدیث hadith@jz.ac.ir

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۳۵۵

مقدمه:

نظر اندیشمندان دیگر ادیان درباره صحیفه سجادیه:

- صاحب تفسیر طنطاوی ابن جوهری، از عالمان بزرگ و حکما و فضلای اهل تسنن مصری و اشعری قرن سیزده و چهارده است) پس از دریافت کتاب صحیفه سجادیه از طرف آیت الله مرعشی نجفی به نکاتی تأمل برانگیز در مورد این کتاب اشاره کرده است. ایشان می‌نویسد: «...صحیفه سجادیه را کتابی یگانه یافتم که مشتمل بر علوم و معارف و حکمت‌هایی است که در غیر آن یافت

نمی شود. حقاً که این از بدیختی ما (اهل سنت) است که تا کنون به این اثر گرانبهای جاوید از میراث‌های نبوت و اهل بیت دست نیافتها ایم.

«صحیفه سجادیه» ترجمه سید صدر الدین بلاغی، دارالکتب الاسلامیة، شیخ محمد آخوندی؛ مقدمه آیة الله مرعشی ص ۳۷ و ۳۸.

پروفسور آنه ماری شیمل (عرفان پژوه، اسلام‌پژوه و شرق‌شناس آلمانی) که علاقه بسیاری به اسلام و جهان شرق داشت و آثار متعددی در زمینه الهیات، عرفان و فرهنگ اسلامی به زبان‌های مختلف تألیف کرد) می‌گوید: «من خودم همواره دعاها، احادیث و اخبار اسلامی را از اصل عربی آن می‌خوانم؛ بخش کوچکی از کتاب مبارک صحیفه سجادیه را به آلمانی ترجمه و منتشر کرده‌ام». این نویسنده به تاثیر شگرف ترجمه این کتاب بر یک خانم کاتولیک متعصب اشاره کرده و می‌نویسد: «این خانم کاتولیک وقتی فهمید من دعاها را ترجمه می‌کنم، دلگیر شد که مگر در مسیحیت و در مکتب مقدسه خودمان کمبودی داریم که تو به ادعیه اسلامی روی آوردی؟! وقتی کتابم چاپ شد، یک نسخه برای او فرستادم. یک ماه بعد تلفن زد و گفت: صمیمانه از هدیه این کتاب متشکرم، زیرا هر روز به جای دعا آن را می‌خوانم».

ماهנהم پیام زن، فوریین ۱۳۸۱، ص ۳۲، مقاله بانوی شرق‌شناس ترجمه محبوبه پلنگی.

پروفسور ویلیام چیتیک (فیلسوف، اسلام‌شناس و متخصص عرفان مولوی و ابن عربی در آمریکا) و اولین مترجم انگلیسی صحیفه سجادیه) در مقدمه ترجمه صحیفه سجادیه خود می‌گوید:

كتابي مانند صحيفه بعد درونی و داخلی اسلام را آشکار می کند که حتی ممکن است فهم و درک آن در سایر متون اوليه دشوارتر نيز بوده باشد. هنگامی که

دانشمندان و سایر افراد نا آشنا به اسلام به آن می نگرند به طور طبیعی آنچه را که در نگاه اول دیده باشد درک می کنند که از آن جمله می توان به وقایع، گزارش ها و اسناد مکتوب، روابط اجتماعی، وغیره اشاره کرد.

آقای «اندره کوفسکی» دانشمند مسیحی از لهستان که کتاب صحیفه سجادیه از مرکز اسلامی آن دیار برای وی ارسال شده، طی نامه ای به این مرکز می نویسد: من در حال حاضر مشغول مطالعه ترجمه انگلیسی «صحیفه سجادیه» هستم که قبل از این برایم ارسال داشته بودید...

من عمیقاً تحت تأثیر اندیشه های امام مسلمانان، امام سجاد - علیه السلام - قرار گرفته ام، که افکار بلند و متعالی او در صفحات صحیفه سجادیه تبلور یافته است. مطالعه این اثر گرانبهای و دقت در مضامین و معارف سرشار این کتاب به شدت روح مرا تحت تأثیر قرار داده و مجدوب خود ساخته است. و خدابی به من بخشیده است. نگرشی کوتاه بر عملکرد ۲۲ ساله مرکز نشر معارف اسلامی در جهان، ص ۴۶.

کتابخانه و ایکان نیز وقتی نسخه انگلیسی صحیفه سجادیه را دریافت کرده بود، نامه تشکر آمیزی ارسال داشته (به مرکز نشر معارف اسلامی در جهان) و در آن می نویسد: این کتاب حاوی مضامین عالی عرفانی است، لذا آن را در بهترین جایگاه کتابخانه جهت استفاده محققان قرار داده ایم.

نگرشی کوتاه بر عملکرد ۲۲ ساله مرکز نشر معارف اسلامی در جهان، ص ۱۳.

سوالات مرحله اول صحیفه سجادیه (دعای ۹ تا ۱۴)

سوالات تستی:

۱- عبارت مقابل را کدام گزینه کامل می کند؟

وَصَرِّنَا إِلَى مَحْبُوبِكَ مِنْ ..... وَأَرْلَنَا عَنْ مَكْرُوهِكَ مِنْ ..... اللَّهُمَّ وَمَتَى وَقَفْنَا بَيْنَ نَقْصَيْنِ فِي دِينِ أُوذْنِيَا، فَأَوْقِعِ النَّقْصَ بِإِسْرَاعِهِمَا .....، وَاجْعَلِ التَّوْبَةَ فِي أَطْوَلِهِمَا.....

الف- الأِصْرَارِ، التَّوْبَةَ ، فناء، بقاء؛

ب- التَّوْبَةَ، الْأِصْرَارِ، بقاء، فناء؛

ج- الْأِصْرَارِ، التَّوْبَةَ ، بقاء، فناء؛

د- التَّوْبَةَ ، الْأِصْرَارِ، فناء، بقاء؛

۲- منظور امام سجاد عليه السلام از عبارت " وَأَوْهِنْ قُوَّتَنَا عَمَّا يُسْخِطُكَ عَلَيْنَا" چیست؟

الف- تمايل به طاعت و خطور گناه بر نفس و ذهن؛

ب- توفيق ترك گناه؛

ج- خطورهای ناهنجار قلبی و ارتکاب گناهان؛

د- نقش خاطرات قلبی در گمراهی و هدایت انسان؛

۳- در این عبارت امام عليه السلام به چه ویژگی انسان اشاره می کند؟

سُبْحَانَكَ نَحْنُ ..... الَّذِينَ أَوْجَبْتَ إِجَابَتِهِمْ، وَأَهْلُ ... الَّذِينَ وَعَدْتَ الْكَشْفَ عَنْهُمْ:

الف- المُسْتَرَ حَمُون - الرَّحْمَه

ب- الْمُضْطَرُونَ - السُّوءِ

ج- الْمُسْتَغْيِرُونَ، الغَوث

د- الْمُسْتَحِيْبُونَ، الإِجَابَه

۴- معنای عبارت زیر چیست؟ "رَغَبْتَنَا عَنْهُ إِلَيْكَ"

الف- بیزاریم به سوی تو و رغبت از او؛

ب- بیزاریم از او و رغبت به سوی تو؛

ج- رغبت از سوی تو و بیزاریم به او؛

د- رغبت به او و بیزاریم از سوی تو؛

۵- عبارت زیر را کامل کنید.

یا مَنْ ..... شَرَفٌ ..... وَ يَا مَنْ ..... فَوْرُ.....

الف- شُكْرُهُ، لِلشَاكِرِينَ، ذِكْرُهُ، لِلذَاكِرِينَ

ب- شُكْرُهُ، لِلذَاكِرِينَ، ذِكْرُهُ، لِلشَاكِرِينَ

ج- ذِكْرُهُ، لِلذَاكِرِينَ، شُكْرُهُ، لِلشَاكِرِينَ

د- ذِكْرُهُ، لِلشَاكِرِينَ، شُكْرُهُ، لِلذَاكِرِينَ

۶- امام سجاد علیه السلام در این فراز چه توبه‌ای را از خدا می‌خواهد؟

وَإِذَا انْقَضَتْ أَيَّامُ حَيَاةِنَا، وَتَصَرَّمْتُ مُدَدًّا أَعْمَارِنَا، وَاسْتَحْضَرْتُنَا دَعْوَتُكَ الَّتِي لَا بَدَءَ مِنْهَا وَمِنْ إِجَائِهَا.

الف- توبه بعد از گذشتن عمر

ب- توبه بعد از حضور در محضر خدا

ج- توبه بعد از تمام شدن زندگی

د- همه موارد

۷- در این فراز از دعای یازدهم کدام صفت از صفات خداوند متجلی می‌باشد؟ ولاتکشیف

عَنَّا ..... عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ

الف- غفار الذنوب

ب- ستار العیوب

ج- کاشف الکروب

د- هیچکدام

۸- این کلام امام علیه السلام حاوی چه معنایی است؟

تَفَضُّلَكَ عَلَى مَنْ أَقْبَلَ بِوَجْهِهِ إِلَيْكَ

الف- نسبت به هر کس که به تو توجه کند تفضل می فرمایی.

ب- تفضل تو همان توجه بنده به توست.

ج- هر دو

د- هیچکدام

۹- عبارت زیر به ترتیب هر کدام به چه معنایی می باشد؟

«لا مَحِيص، لا مَهْرَب، أَدْبَرْت، ابْطَأْت»

الف- پناهی نیست، قرارگاهی نیست، تمام شده است، کندی نمودم.

ب- قرارگاهی نیست، پناهی نیست، تمام شده است، کندی نمودم.

ج- پناهی نیست قرارگاهی نیست، کندی نمودم، تمام شده است.

د- قرارگاهی نیست، پناهی نیست، کندی نمودم، تمام شده است.

۱۰- سه ویژگی بندگان محبوب خدا دردعای ۱۲ به ترتیب:

الف- ترک سرکشی دربارای خدا، عدم اصرار برگناه ، مداومت بر استغفار؛

ب- کوتاهی نکردن در واجبات، ترک تقصیر و گناه، بخشش؛

ج- خضوع، تعظیم بر آستان حق، گریه زیاد برای گناهان؛

د- کوتاهی نکردن در واجبات، عدم اصرار بر گناه، مداومت استغفار؛

سوالات تشریحی:

۱. حیطه‌هایی که انسان می‌تواند بوسیله آنها، ثواب الهی را کسب کند کدام است؟

دعای ۹

۲. رابطه بین عفو و فضل با عفو منّت و همچنین رابطه بین عذاب و عدل با عذاب و

تجاوز چیست؟ دعای ۱۰

۳. دو موردی که شیطان بوسیله آن، انسان را شماتت می‌کند کدام است؟ دعای ۱۰

۴. سه خصلتی که موجب می‌شود انسان حیا کرده و درخواست‌هایش را به خداوند

مطرح نکند، چیست؟ دعای ۱۲

۵. طبق دعای ۱۱ صحیفه سجادیه، دو پیامد بیکاری و فراغت را توضیح دهید.

۶. بر اساس دعای ۱۱ صحیفه سجادیه، حقیقت ذکر و مراحل آن را بیان کنید.

۷. توبه کننده حقیقی، چه شرایطی باید داشته باشد؟ (توبه واقعی، چه شرایطی دارد؟)

۸. پیامد و نتیجه حاجت‌خواهی از غیر خدا چیست؟ توضیح دهید. دعای ۱۳

۹. چهار صفت والای خداوند را از این عبارت استخراج کرده و توضیح دهید:

دعای ۱۴

۱۰. آداب توبه را بر اساس دعای ۱۲ صحیفه سجادیه بیان کنید.

۱۱. امام سجاد علیه السلام، چه معیاری را برای انتخاب و تصمیم‌گیری در کارهای

روزمره بیان می‌فرمایند؟ دعای ۹

۱۲. بر اساس عبارت «بَطَرًا فِي نَعْمَتِكَ عِنْدَهُ، وَأَغْتَرَارًا بِنَكِيرِكَ عَلَيْهِ»، منشأ ظلم و ستم
به دیگران، چیست؟^{۱۴} دعای
۱۳. مهمترین اثر ذکر و شکر و طاعت خداوند، در بیان امام سجاد علیه السلام
چیست؟^{۱۵} دعای
۱۴. بفرموده امام سجاد علیه السلام، آخرین درخواست انسان هنگام مرگ، چه باید
باشد و چه کاری را باید انجام دهد؟^{۱۶} دعای
۱۵. وظیفه انسان در سرگردانی بین دوراهی دین و دنیا چیست؟^۹ دعای
۱۶. ۵ مورد از توصیفات اندیشمندان در مورد صحیفه سجادیه را بنویسید؟(با توجه به
مطلوب مقدمه دفتر چه سوالات)

در پناه حضرت صاحب الامر ع اسلام فرج الشریف یانده و موقت باشد